

Töövõime hindamise metoodika ja hindamissüsteemi uuring

Töövõime hindamist taotlenud inimeste intervjuu

E-KIRJA KUTSE

Teemarida: Kutse osaleda töövõime hindamise uuringu intervjuul

Tere

Kutsume Teid osalema intervjuus ja jagama oma töövõime hindamise kogemust. Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR teeb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimusel töövõime hindamise uuringut, mille eesmärk on välja selgitada, kuidas praegune töövõime hindamise metoodika vastab taotlejate, töötukassa ja ekspertarstide vajadustele ning mida saaks teha selleks, et protsess oleks arusaadavam ja sujuvam.

Teie kontaktandmed saime Andmekaitse Inspektsiooni loal Eesti Töötukassalt.

Intervjuul soovime rääkida Teie kogemustest töövõime hindamisel alates taotluse esitamise vajaduse tekkimisest kuni otsuse saamiseni. Intervjuu kestab ligikaudu tund aega ja see toimub kas veebis (Microsoft Teamsi kaudu) või telefoni teel, vastavalt Teie eelistusele.

Intervjuul osalemine on vabatahtlik. Teie nõusolekul intervjuu salvestatakse, salvestist kasutatakse analüüsi koostamiseks. Uuringu tulemused esitame üldistatud kujul ning Teie nime ega muid Teid tuvastada võimaldavaid andmeid uuringuraportis ei avaldata.

Täpsemat infot uuringu korralduse ja andmete kasutamise kohta leiate uuringus osaleja infolehel: [LINK UURINGU INFOLEHELE CENTARI VEEBILEHELE]

Intervjuul osalemise eest anname tänutäheks 20-eurose Partner e-kinkekaardi.

Palume Teilt hiljemalt vastata järgmistele küsimustele:

- Kas olete nõus intervjuus osalema ja jagama oma töövõime hindamise kogemusi?
- Kui olete nõus, siis millised intervjuu ajad oleksid Teile kuus kõige sobivamad?
- Kas eelistate intervjuu anda veebi teel (Microsoft Teams) või telefoni teel?

Kui Teil on küsimusi uuringu või intervjuu kohta, võtke meiega julgelt ühendust!

Heade soovidega

Anu Rentel

Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR

Rävala 11-8, 10143 Tallinn

tel 55606221

koduleht <https://centar.ee/>

INTERVJUU KAVA

UURINGU TAUST JA NÕUSOLEKUD

Mina olen /nimi/ Eesti Rakendusuuringute Keskusest Centar ja me teeme Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tellimusel uuringut, mille eesmärk on välja selgitada, kuidas praegune töövõime hindamise metoodika vastab taotlejate, töötukassa ja ekspertarstide vajadustele. Uuringu tulemuste põhjal tehakse ettepanekuid töövõime hindamise süsteemi arendamiseks.

Täna sel intervjuul soovin Teiega rääkida Teie kogemusest töövõime hindamise protsessis – alates taotluse esitamise vajaduse tekkimisest kuni otsuse saamiseni. Intervjuu eesmärk on paremini mõista, millised protsessi osad toimivad hästi ning mida saaks parandada, et protsess oleks taotlejate jaoks arusaadavam ja sujuvam.

Teie nõusolekul salvestame intervjuu. Salvestist kasutame hiljem intervjuust kokkuvõtete ja analüüsi tegemiseks. Salvestisele on ligipääs ainult Centari uurimiserühma liikmetel. Kõik Teie vastused on täielikult konfidentsiaalsed. Uuringu raportis kasutame tsitaate intervjuudest, kuid me ei lisa neile infot, mis võimaldaks vastajat ära tunda.

Teie kontaktandmed kustutame siis, kui kõik uuringu intervjuud on tehtud, s.o. [kuupäev]. Teil on õigus oma nõusolek uuringus osalemiseks ja intervjuu salvestamiseks tagasi võtta kuni kontaktandmete kustutamiseni. Kui võtate nõusoleku tagasi enne seda, kustutame Teie intervjuu salvestise ning seda ei kasutata edasises analüüsis. Kõik intervjuude salvestised kustutame uuringu lõppedes.

Intervjuu toimub vabas vormis vestlusena. Intervjuus ei ole õigeid ja valesid vastuseid, ootame, et avaldate oma arvamust julgelt ja ausalt. Kas Teil on küsimusi intervjuu korralduse, andmete hoidmise või uuringu tausta kohta?

Nüüd ma küsin Teilt intervjuuga seoses kolme nõusolekut.

1. Kas Te olete nõus kirjeldatud tingimustel intervjuud andma?
2. Kas Te olete nõus sellega, et salvestan intervjuu?

[intervjueerija paneb intervjuu salvestama ja küsib nõusoleku isikuandmete töötlemiseks, nii et see jääks salvestisele]

Nii, intervjuu hakkas salvestama ja küsin veel kolmanda nõusoleku ka.

3. Kas Te olete nõus, et intervjuus avaldatavaid teie terviseandmeid töödeldakse uuringu eesmärgil?

TAUST

1. Palun rääkige natuke endast, kui vana Te olete, kus piirkonnas elate ja mis on Teie praegune põhitegevus (kas töötate, otsite tööd, olete kodune)?
2. Milline on Teie üldine hariduslik ja töötamise taust? Millistes ametites ja valdkondades olete töötanud?
3. Mitu korda Te olete taotlenud töövõime hindamist ja mis aastal Te viimati taotlesite?
KUI ON MITU KORDA TAOTLENUD, SIIS:
Mis aastal taotlesite esimest korda töövõime hindamist?
4. Milline oli töövõime hindamise tulemus viimati?
KUI ON MITU KORDA TAOTLENUD, SIIS:
Milline oli hindamise tulemus esimest korda töövõime hindamisel?
5. Kas Te olete vaidlustanud või kaalunud töövõime hindamise otsuse vaidlustamist?

TAOTLEMISE VAJADUSE TEKE JA TAOTLUSE ESITAMISE OTSUS

Seda plokki küsida esimese töövõime hindamise taotluse kohta.

Palun kirjeldage, kuidas Te jõudsite esimest korda töövõime hindamise taotluse esitamise otsuseni:

6. Milline oli Teie olukord (töö, tervise ja igapäevase toimetuleku mõttes) ning mis oli taotluse esitamise peamine põhjus või ajend?
7. Milline info taotlemise kohta Teil oli ja millist infot või nõu ja kellelt Te enne taotluse esitamist saite?
 - Kas keegi soovitas taotlus esitada (perearst, eriarst, lähedane, töötukassa, tööandja vms)?
 - Milline info oleks aidanud Teil otsustada, kas taotluse esitamine on Teie olukorras põhjendatud?

TAOTLUSE TÄITMISE KOGEMUS

Korduvtaotlejatelt küsida viimase töövõime hindamise taotluse kohta ja lõpus küsida eraldi võrdlust esimese korraga.

Palun rääkige, kuidas Teil (viimati) töövõime hindamise taotluse täitmine kulges.

8. Kuidas Te taotluse täitsite ja millist abi seejuures kasutasite?
 - **KUI TÄITIS KOOS TÖÖVÕIME HINDAMISE SPETSIALISTIGA:** Kuidas spetsialist Teid taotluse täitmisel abistas? Kas Te täitsite taotluse telefoni või videokõne teel või käisite töötukassas kohapeal taotlust täitmas või küsisite lihtsalt nõu, kuidas taotlust täita?
9. Kui kaua Teil taotluse täitmine aega võttis?
10. Mis läks taotluse täitmisel kergelt ja mis tekitas raskusi või ebakindlust?
 - **KUI TÄITIS ISE VEEBIS:** Kui lihtne või keeruline oli Teil töötukassa iseteeninduskeskkonnas taotlust täita? Kui oli keeruline, siis mis oli iseteeninduskeskkonna kasutamises keerulist?
 - Kas taotluse täitmisel esines tehnilisi probleeme? Kui jah, siis milliseid?
11. Kuidas Te hindate taotluses esitatud küsimuste, vastuste ja selgituste sõnastust, kas oli küsimusi, mis tekitasid segadust?
 - Kas taotluses oli mõisteid, mis ei olnud Teie jaoks arusaadavad? Kui oli, siis mis ei olnud arusaadav?
12. Kuidas Te tunnete, kas taotluse täitmisel saite kirjeldada kõik Teie töövõimet mõjutavad olulised asjaolud, kas mõni küsimus oli puudu või ülearune?
 - Kas vabatekstiväljad, kuhu saite oma sõnadega vastata, olid Teie jaoks abiks või oli see pigem lisakoormus?
 - Kas tundsite, et Teil tuli taotluses sama infot mitmes kohas korrata? Kui jah, siis millist infot ja millistes kohtades?
 - Kas Teile jäi tunne, et esitasite piisavalt infot, et Teie olukorda mõistetakse õigesti? Mida Te oleksite tahtnud lisada, mida ei küsitud? Kui palju infot lasite iga valdkonna viimase punkti alla, mis on mõeldud muude piirangute kirja panemiseks? Kas ankeeti oleks lihtsam täita, kui muude piirangute välja täita ei tuleks?
13. Mida tagantjärele vaadates näete, et oleksite saanud ise teha teisiti, et taotluse täitmine oleks olnud lihtsam?

- Mis oleks Teid taotluse täitmisel aidanud: näited; lisaselgitused; videojuhendid; nõustaja tugi; eeltäidetud väljad vms?
- Kas Teid aitaks, kui taotlus annaks täitmise ajal automaatseid selgitusi või märku, kui mõni vastus vajab täpsustamist?

14. Mida tuleks Teie arvates üldises plaanis muuta või parandada, et inimestel, kes hakkavad töövõime hindamist taotlema, oleks seda lihtsam teha?

KUI ON KORDUVALT TAOTLENUD

15. Kuidas Te kirjeldaksite oma esimest töövõime hindamise taotlemise kogemust? Kas see oli Teie jaoks lihtsam või keerulisem kui viimane taotlemine?

- Palun selgitage, mis oli lihtsam/keerulisem?

16. Mida Te tegite viimasel töövõime hindamise taotlemisel teisiti kui esimesel taotlemisel?

17. Mis teeks korduva töövõime hindamise taotlemise Teie olukorras lihtsamaks? Mis võiks olla korduv taotlemisel teisiti?

- Kas Teie arvates võiks korduva töövõime hindamise taotlemine olla teatud juhtudel praegusest lihtsam, näiteks siis, kui inimese tervises seisund ja toimetulek ei ole võrreldes eelmise hindamisega oluliselt muutunud? Millistel juhtudel võiks lihtsustatud korduvtaotlemine olla põhjendatud ning kuidas saaks usaldusväärselt kindlaks teha, et inimese olukord ei ole muutunud?
- Kuidas Te suhtuksite sellesse, kui korduvtaotluses oleks osa andmeid eelmise taotluse põhjal eeltäidetud?

HINDAMISPROTSESS

Küsida viimase taotluse kohta

18. Palun rääkige, kuidas Teie töövõime hindamise protsess pärast taotluse esitamist Teie jaoks edasi läks.

- Kas Teie jaoks oli arusaadav, mis pärast taotluse esitamist saab? Kui ei, siis mis ei olnud arusaadav?
- Kas Teil tuli pärast taotluse esitamist midagi täpsustada või täiendavalt mingeid andmeid esitada? Kas kõik laabus või tekkis mingeid probleeme?
- Kas Teil oli visiidipõhine hindamine või dokumentide põhine hindamine? Kas Teie sooviga arvestati, kui taotluse täitmisel olite palunud vabatekstiväljal visiidipõhist hindamist?

19. Kui palju aega kulus taotluse esitamisest kuni töövõime hindamise otsuse saamiseni?

- Kas see oli Teie hinnangul mõistlik aeg või liiga pikk aeg? Kas Teie jaoks oli arusaadav, miks aeg pikenes?

20. Kas pärast taotluse esitamist või hindamisprotsessi ajal oli Teil suhtlust Töötukassaga? Kellega ja mis asjus Te suhtlesite?

- Kuidas Te hindate töötukassast saadud abi ja tuge töövõime hindamise protsessis?

OTSUSE ARUSAADAVUS JA PÕHJENDUSTE MÕISTMINE

Seda plokki küsida viimase töövõime hindamise taotluse kohta. Korduvtaotlejalt küsida lõpus eraldi võrdlust esimese korraga.

21. Kuidas saite teada töövõime hindamise tulemusest? Millised dokumendid sellega kaasnesid?

- *Intervjueerijale: kindlasti edastati otsus. Kui inimene ise ei ütle, siis küsida eksperdiarvamuse kohta ja küsida, kas oli veel mingeid dokumente.*
- *Kas Te teadsite, et eksperdiarvamusega on võimalik tutvuda e-töötukassas või tervisportaalis? KUI TEADIS: Kust Te saite teada, et Teil on võimalik eksperdiarvamusega tutvuda? Kas Te tutvusite eksperdiarvamusega? KUI EI TUTVUNUD: Mis põhjustel Te ei tutvunud sellega? KUI TUTVUS: Kas eksperdiarvamust oli lihtne leida? Kas eksperdiarvamus oli Teie jaoks arusaadav, kas see aitas Teil otsust paremini mõista?*

22. Kui Te mõtlete töövõime hindamise otsusele, siis kas see oli Teie jaoks arusaadav ja piisavalt põhjendatud? Mis oli Teile selge ja mis jäi ebaselgeks või tekitas segadust:

- kas saite aru, miks selline otsus tehti?
- kes otsuse tegi?
- kuidas otsus oli sõnastatud?
- kui pikaks ajaks otsus määrati?
- mida see otsus Teie jaoks tähendab ja mida see Teile kaasa toob?

23. Mis võiks töövõime hindamise otsuses teisiti olla, et see oleks Teie või ka teiste taotlejate jaoks arusaadavam?

KUI ON KORDUVTAOTLEJA:

24. Kuidas erines Teie viimane töövõime hindamise otsus esimesest otsusest? Kas viimane otsus oli Teie jaoks arusaadavam või tekitas see rohkem segadust? Mille poolest?

KUI ON VAIDLUSTANUD VÕI KAALUNUD VAIDLUSTAMIST (ükskõik milline töövõimehindamise otsus)

25. Mis põhjusel vaidlustasite või kaalusite vaidlustamist? Kui vaidlustasite, siis kuidas see protsess Teie jaoks sujus? Mis oli vaidlustamise tulemus?

SOOVITUSED, JÄRELTEGEVUSED JA MÕJU INIMESELE

Küsida hindamise kohta, mille käigus soovitusi anti. Kui töövõime ei olnud vähenenud ja soovitusi ei antud, küsida lühemalt, kas inimene oleks mingit selgitust või soovitust vajanud

26. Kas ja milliseid soovitusi Teile anti töövõime hindamise käigus töötamiseks, raviks või igapäevaeluks?

27. Kuidas Te neid soovitusi hindate — kas need olid Teie jaoks arusaadavad ja kasulikud? Millest oli kasu ja millest mitte?

- *Kui hästi on Teil olnud võimalik neid soovitusi järgida? Palun kirjeldage, mida Te olete nende soovitude põhjal teinud. KUI EI OLE VÕI AINULT OSALISELT: Mis on seda takistanud (tervislik seisund, rahalised võimalused, teenuste kättesaadavus, tööandja valmisolek, vähene info vms)?*
- *Kas töövõime hindamise tulemus või sellega kaasnenud soovitused on mõjutanud Teie edasisi valikuid, näiteks töötamise, töö otsimise, õppimise, igapäevaelu korraldamise või tervise hoidmisega seoses? Kuidas on see Teie valikuid muutnud?*

28. Kas Te olete kursis sellega, kas ja milline info töövõime hindamise tulemusest või soovitustest on jõudnud Teie perearsti, raviarsti või töötervishoiuarstini? Kas ja milline töövõime hindamise info võiks nendeni jõuda?

29. Kas on veel mõni töövõime hindamist puudutav teema, mida me ei käsitlenud, kuid mida peate oluliseks?

Suur tänu Teile intervjuu eest!